

Discreție și profesionalism

Recitalul violonistei Diana Cazaban mi-a arătat cât de frumos și bine se aude vioara în Aula UCMR (luni, 29 mai ora 17) atunci când cel care o face să sune are grija ca umbra faptului său să nu răsună peste chipul **prea-curat** al sunetului. De bună seamă, violonista Diana Cazaban își iubește instrumentul nu prin imaginea spectaculosului fapt e a-l instrumenta, ci discret, într-un fel care împreună înțelept dragostea și luciuitatea.

Programul s-a remarcat prin același echilibru caracteristic și interpretei. Compozitori mari și gânduri diferite, armonizate sub valoarea unei aceeași expresii – cântul viorii – s-au descoperit în primă audiție românească, de-a lungul a patru lucrări.

Mikka "S" de Iannis Xenakis reflectă o ipostază din traseul stilistic al compozitorului, pe când acesta se apleacă întru reinterpretarea manierei de cânt a muzicii bizantine. O lucrare simplă, cu o durată aproape weberniană, în care instabilitatea, dată de continua alunecare a înălțimilor, se semnifică, în cele din urmă, în contrariul ei - stabilitatea -, specifică de altfel isonului bizantin.

În *Alcyon*, Costin Cazaban modelează spațiul acustic cu reliefuri înalte, descrise neîntrerupt de un zbor reflectând ridicări și căderi ascuțite pe care instrumentul solist le desenează cu viteză, în vreme ce sunetul însoțitor, redat de banda magnetică, sugerează alternativ densitățile celest/teluric. Este imaginea vechiului contrast eu-lume și a nesfârșitei peregrinări între polii extremi ai celei de a doua, imaginați ca lumină și întuneric. Ceea ce rămâne este expresia zborului însuși.

Tot cu bandă, dar sub o altă formă, este redat sunetul în perspectiva partiturii cu titlul *Dr. Kai Hong's Diamond Mountain VI* creată de Horațiu Rădulescu. De această dată, instrumentul solist se găsește cuprins de spectralitatea benzii, ce pare orientată înspre interior, susținând un centru virtual. Arareori cântul solistic, aparent monoton, se desprinde cu relief din amestecul neconținând globalizator. Este doar un răgaz "vizualizat" printr-o melodie în registrul acut, metaforizând parcă un fluier. Nici un moment de agresivitate, grație construcției spectrale fundamentată într-un **si bemol**. Sunetul benzii pare să închipeze preț de o clipă un glas masculin, vocalizând. Revine **fluierul**. Iar timpul curge fără a-i putea întrezări limita duratei sever calculate la 19 minute și 19 secunde.

Ultima lucrare a fost semnată de marele adâncurilor care rămâne compozitorul Giacinto Scelsi. *Xnoibis* supune instrumentul unei scordaturi pe fiecare dintre cele patru coarde ale sale, în formula: **re diez, si sol, fa** (de la coarda I la IV). Îl recunoaștem pe Scelsi oriunde s-ar așeza să ne arate sunetul. Într-un fel, el este un povestitor despre sunet: sunetul-erou, sunetul-legendă, sunetul-mit. Iar cea care ne-a tradus povestea pentru **aici-și-acum**-ul acelei după-amieze de mai s-a dovedit a-i fi de o respectabilă fidelitate.

Acesta ar putea fi și sensul moral al întregului recital: fidelitatea față de tot ceea ce se află ca fiind al ființei, **fidelitatea față de Muzică**.

George BALINT

Recital de trombon Barrie Webb

Cunoscut și recunoscut ca muzician complex (I-am urmărit și în postura de dirijor), Barrie Webb este un mare pasionat al interpretării la trombon (din care a făcut un instrument solist de performanță) și un fervent promotor al muzicii noi.

Pe parcursul celor zece ediții ale "Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi" de la București, el s-a dovedit și un prieten devotat al muzicii și muzicienilor români, fiind prezent mereu în concerte și interpretând lucrări dedicate lui de către compozitorii noștri.

În această a X-a ediție a festivalului bucureștean, trombonistul englez a prezentat un recital de muzică pentru instrument solo, scrisă în exclusivitate de compozitori japonezi: *A Lone* de Tatsuya Hirano, *Angelus Novus* de Hiroshi Nakamura, *Inquisition/cloister Nowaki no Mon* de Kunihiko Goto, *Sociological Japan* de Masato Kouchi, *Intermezzo* de Katsuji Maeda, *Traces II* de Katsumi Yokoyama și *Dancing Bones* de Takashi Fujii.

Toate cele șapte lucrări au fost scrise în 1999 și sunt dedicate trombonistului englez Barrie Webb, care le-a interpretat în primă audiție în același an. Concepute spre a da posibilitatea interpretului să-și etaleze întreaga gamă a elementelor tehnico-expressive de care trombonul este capabil și pe care muzicianul le poate amplifica și multiplica la infinit prin magia măiestriei sale, lucrările compozitorilor